

Aan Minister

nota

Nadeelcompensatie adviescommissie Te Rijdt

TER BESLISSING

Datum

17 april 2023

Onze referentie

IenW/BSK-2023/97305

Opgesteld door

Bestuurskern
Prog.dir. Omgeving
Luchthaven Schiphol
Cluster Geluid

Beslistermijn

20-04-2023

Bijlage(n)

2

Aanleiding

Eerder bent u geïnformeerd over een beleidsregel die wordt opgesteld om de te verwachten bulk aan aanvragen voor nadeelcompensatie voor de overschrijding van de grenswaarden geluid in de Schipholregio af te kunnen handelen. De beleidsregel is inmiddels gereed en wordt via deze weg aan u aangeboden ter vaststelling. Na de vaststelling zal de regeling eind april in de Staatscourant worden gepubliceerd. Vanaf 1 mei 2023 kunnen bewoners dan een aanvraag indienen voor nadeelcompensatie.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met:

1. de beleidsregel 'nadeelcompensatie overschrijding grenswaarden geluid Schiphol',
2. de begeleidende kamerbrieven (Eerste Kamer en Tweede Kamer); en beide te ondertekenen.

Kernpunten

- Met de beleidsregel wordt een grondslag gecreëerd om op aanvraag nadeelcompensatie te vergoeden voor gederfd woongenot als gevolg van het anticiperend handhaven.
- Deze beleidsregel volgt in grote lijnen het advies van de Commissie Te Rijdt.
- De beleidsregel is in gezamenlijkheid door DGLM, HBJZ en RWS opgesteld.
- RWS voert de beleidsregel uit en heeft daarvoor een tijdelijke projectorganisatie ingericht.
- De aanvraagperiode loopt van 1 mei t/m 31 juli 2023. Bewoners worden via een attenderingsbrief gewezen op de mogelijke schade en hoe zij een aanvraag kunnen indienen.
- De negen verzoekers die circa twee jaar geleden hun verzoek om nadeelcompensatie hebben ingediend ontvangen eind april een besluit.
- De totale kosten voor de nadeelcompensatie bedragen € 9,44 mln. en worden gedekt uit de meerjarige budgetten van artikel 17 luchtvaart.
- Om te voldoen aan het budgetrecht van de kamer moeten beide Kamers der Staten-Generaal uiterlijk in april, voorafgaand aan de inwerkingtreding, worden geïnformeerd.

Toelichting

De beleidsregel biedt een grondslag om op aanvraag nadeelcompensatie te vergoeden voor gedeerd woongenot. In de gebruiks jaren 2018 en 2019 zijn bij de handhavingpunten in de Schipholregio grenswaarden geluid overschreden waartegen de ILT niet handhavend heeft opgetreden, vanwege het anticiperend handhaven. Door de overschrijding van de grenswaarden ondervinden bewoners een dusdanige mate van geluidbelasting waar deze redelijkerwijs geen rekening mee zullen hebben gehouden. Dit betekent dat een deel van de financiële woonlasten (bijvoorbeeld hypotheekrente, eigenwoningforfait en huur) 'hun doel missen': het woongenot dat tegenover de kosten zou moeten staan, wordt niet volledig genoten. Dit is een vorm van vermogensschade, die over de band van nadeelcompensatie voor vergoeding in aanmerking komt voor zover deze schade uitgaat boven het normale maatschappelijke risico en de hoofdbewoner, die financiële woonlasten draagt, onevenredig zwaar treft.

Bewoners kunnen een aanvraag indienen vanaf 1 mei tot en met 31 juli 2023. De beslistermijn gaat lopen na het sluiten van de aanvraagperiode. Het streven is erop gericht binnen acht weken na het verstrijken van de aanvraagtermijn, derhalve binnen acht weken na 31 juli 2023 op alle aanvragen te beslissen. De mogelijkheid om deze termijn eenmalig met acht weken te verlengen is opgenomen met het oog op complexe aanvragen die meer behandeltijd vergen. Als besluiten onverhoopt niet binnen de hier genoemde (verlengde) termijn kunnen worden genomen zal dit aan de aanvrager worden medegedeeld en zal daarbij een zo kort mogelijke termijn worden genoemd waarbinnen het besluit wel tegemoet kan worden gezien.

Financiële/juridische overwegingen

Op basis van het aantal omwonenden dat in aanmerking komt voor nadeelcompensatie is berekend dat het totaal uit te keren bedrag uitkomt op € 7.546.173,42. Er wordt uitgegaan van een vergoeding voor 4604 adressen. Omdat sommige adressen zowel in 2018 als in 2019 zijn 'geraakt' door een overschrijding ligt het aantal schadegevallen hoger, op circa 5500. De bandbreedte waarbinnen de vergoedingen liggen loopt van € 50,-* tot € 27.416,24. Er is sprake van de volgende verdeling:

laagste bedrag	€ 2,80
Kwartiel 1/25%	€ 626,89
Kwartiel 2/50%/mediaan	€ 1.175,01
Kwartiel 3/75%	€ 2.223,19
Kwartiel 4/hoogste bedrag	€ 27.416,24

*) Uit de analyse blijkt dat circa 100 schadebedragen onder de 50 euro liggen. Om de moeite van het invullen van het formulier voor deze bewoners lonend te laten zijn is in de beleidsregel bepaald dat de minimale vergoeding is vastgesteld op 50 euro. Het bedrag dat daarmee teveel wordt vergoed is circa €1.600.

Het grootste gedeelte van het totaalbedrag zal naar verwachting in 2023 worden uitgekeerd. Voor de afhandeling van complexe zaken en bezwaar- en beroepsprocedures wordt 10% van dit bedrag naar 2024 doorgeschoven. Bovenop de schadepost komen de uitvoeringskosten van Rijkswaterstaat, die op ongeveer € 1,9 mln. worden geraamd.

Datum

17 april 2023

Onze referentie

IenW/BSK-2023/97305

Opgesteld door

Bestuurskern
Prog.dir. Omgeving
Luchthaven Schiphol
Cluster Geluid

Aan

De minister van IenW

Bijlage(n)

2

De totale kosten die met de beleidsregel zijn gemoeid van in totaal € 9,44 mln. Deze kosten kunnen niet op de sector worden verhaald. Er wordt dekking gevonden binnen artikel 17. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de POLS budgetten. Om te voldoen aan het budgetrecht van de kamer en de beleidsregel nadeelcompensatie rechtmatig inwerking te laten treden en de eerste betaling nog dit jaar te kunnen uitkeren, moeten beide Kamers der Staten-Generaal uiterlijk in april worden geïnformeerd. Dit dient te gebeuren voordat de attenderingsbrieven naar de omwonende worden verstuurd.

Uitvoering en gevolgen voor de maatschappij

De beleidsregel wordt uitgevoerd door Rijkswaterstaat. Om de te verwachten aantallen aanvragen in goede banen te leiden heeft Rijkswaterstaat een tijdelijke projectorganisatie opgezet die de komende maanden nagenoeg exclusief aan dit onderwerp werkt. Risico's in de uitvoering zijn de krappe arbeidsmarkt, een scheve verdeling van indienen (alles komt in de laatste week van juli) en meer (complexe) verzoeken of varianten dan rekening mee wordt gehouden.

Communicatie

Alle adressen die in de gebruiksjaren 2018 en 2019 zijn 'geraakt' door een overschrijding krijgen eind april een attenderingsbrief toegestuurd. In de attenderingsbrief worden bewoners gewezen op de mogelijkheid dat zij schade hebben geleden en hoe zij een aanvraag om nadeelcompensatie kunnen indienen. In de gemeenten Amstelveen, Aalsmeer en Uithoorn worden informatiebijeenkomsten georganiseerd over de beleidsregel. Daarnaast wordt er op de website www.luchtvaartindetekomst.nl aandacht aan de beleidsregel besteed.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Krachtenveld

Het toekennen van een vergoeding is in het belang van het verweer in de civiele zaak met RBV. Met het toekennen van een vergoeding laat u enerzijds zien dat u ook in financiële zin de omwonenden tegemoet wenst te komen wegens gederfd woongenot en anderzijds draagt het nemen van dit soort maatregelen bij aan het herstellen van de 'fair balance' waar volgens RBV geen sprake van is.

Deze beleidsregel gaat over de gebruiksjaren 2018 en 2019. De schade in 2016 en 2017 is inmiddels verjaard. Afhankelijk van wanneer het anticiperend handhaven wordt beëindigd kan het zijn dat er in 2023 ook nog een of meerdere grenswaarden geluid worden overschreden. Als daar sprake van is dan is met deze beleidsregel een precedent geschept om dan ook tot het vergoeden van nadeelcompensatie over te gaan.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Beleidsregel nadeelcompensatie overschrijding grenswaarden geluid Schiphol.	

Datum

17 april 2023

Onze referentie

IenW/BSK-2023/97305

Opgesteld doorBestuurskern
Prog.dir. Omgeving
Luchthaven Schiphol
Cluster Geluid**Aan**

De minister van IenW

Bijlage(n)

2

2	Kamerbrief	Brief waarmee de TK wordt geïnformeerd over de afhandeling van de negen verzoeken en de beleidsregel voor de bulk
---	------------	---

Datum

17 april 2023

Onze referentie

IenW/BSK-2023/97305

Opgesteld doorBestuurskern
Prog.dir. Omgeving
Luchthaven Schiphol
Cluster Geluid**Aan**

De minister van IenW

Bijlage(n)

2